

RAADSVOORSTEL

ter besluitvorming in de raad

Zaaknummer	237799	Datum Raadsvergadering	11 december 2023
Onderwerp	Verordening nadeelcompensatie 2024	Datum commissievergadering	27 november 2023
Portefeuillehouder	C.L. Jonkers		
Raadscommissie	Ruimte		

Voorstel

De Verordening nadeelcompensatie Montfoort 2024 vast te stellen.

Kernboodschap

De Verordening nadeelcompensatie Montfoort 2024 vast te stellen, op basis waarvan inwoners en ondernemers nadeelcompensatie kunnen aanvragen als zij nadeel hebben van een planologische maatregel of financiële neveneffecten bij bouwwerkzaamheden, verkeersbesluiten en vergelijkbare besluiten, met als wijziging ten opzichte van de planschadeverordening:

- De heffing van een griffierecht van € 500,- voor het in behandeling nemen van planschadeverzoeken en verzoeken om nadeelcompensatie;
- Er is een drempelbedrag opgenomen van € 2.500,- voor nadeelcompensatieverzoeken die gaan over geringe schade waarbij geen adviseur door de gemeente wordt ingeschakeld;
- De verzoeken om nadeelcompensatie kunnen enkel worden ingediend met een door het bestuursorgaan vastgesteld formulier.

Bijlage(n)

- Raadsbesluit;
- Verordening Nadeelcompensatie gemeente Montfoort 2024;
- Aanvraagformulier schadevergoeding.

Aanleiding

De overheid kan rechtmatig handelen en toch schade veroorzaken. Bij het vergoeden van schade onderscheiden we nu nog twee vormen: planschade (bij planologische besluiten) en nadeelcompensatie (bij overige besluiten of feitelijk handelen). Beide vormen worden op dezelfde wijze afgehandeld. Planschade is al geregeld in een verordening; nadeelcompensatie niet.

Met deze verordening worden beide vormen van schadevergoeding samengevoegd. De verordening biedt duidelijkheid over de procedure. De werkwijze blijft ongewijzigd. Het betreft een beleidsneutrale overgang naar de Omgevingswet; de verordening treedt in werking tegelijkertijd met de Omgevingswet.

Gewenst resultaat

Met de Verordening nadeelcompensatie Montfoort 2024 is er een actuele procedureregeling voor verschillende vormen van schade. De nadeelcompensatieverordening draagt op deze manier bij aan een meer eenduidige behandeling van de schadeverzoeken.

Argumenten / Toelichting

1.1 De inwerkingtreding van titel 4.5 van de Awb en de Omgevingswet is aanstaande.

Op 1 januari 2024 treden titel 4.5 van de Awb en de Omgevingswet in werking en krijgen we te maken met de nieuwe nadeelcompensatieregelingen. Met de Verordening nadeelcompensatie Montfoort 2024 zijn we voorbereid op het in behandeling nemen van verzoeken om schadevergoeding.

1.2 De verordening geeft eenduidige regels omtrent het in behandeling nemen van een aanvraag om nadeelcompensatie.

De nieuwe wettelijke regelingen over nadeelcompensatie zijn grotendeels uitputtend bedoeld. Ze bevatten regels over de procedure en bijbehorende beslistermijnen. Slechts over enkele onderwerpen is het mogelijk om aanvullende regels op te nemen in een gemeentelijke verordening, zoals het heffen van een griffierecht en de mogelijkheid om een adviescommissie in te schakelen. De onderwerpen die lokaal bepaald kunnen worden zijn door de VNG uitgewerkt in een modelverordening. De Verordening nadeelcompensatie Montfoort 2024 is hierop gebaseerd.

1.3 De verordening biedt een heffingsgrondslag.

Voor het in behandeling nemen van een aanvraag om schadevergoeding kan een recht geheven worden. De hoogte van het recht voor het in behandeling nemen van een aanvraag om schadevergoeding is een lokale keuze. Het recht mag op grond van artikel 4:128 Awb maximaal € 500 bedragen. In de voorliggende verordening is er voor gekozen om aan te sluiten bij dit maximaal toelaatbare bedrag. Hiermee worden lichtvaardige aanvragen om nadeelcompensatie tegengegaan. Daarnaast vergt de behandeling van verzoeken de nodige ambtelijke capaciteit die slechts in beperkte mate wordt gedekt door het griffierecht. Met een bedrag van € 500 wordt er niet een zodanige hoge drempel opgeworpen dat mogelijk rechthebbenden op nadeelcompensatie vanwege de hoogte van het te betalen griffierecht nalaten een aanvraag in te dienen. Het bedrag van € 500, dat bij de aanvraag op basis van artikel 2 betaald moet worden, wordt terugbetaald aan de aanvrager bij toekenning van de aanvraag.

1.4 Voor nadeelcompensatieverzoeken die gaan over schade onder het drempelbedrag wordt geen adviescommissie ingeschakeld.

In artikel 4 is een drempel opgenomen voor nadeelcompensatieverzoeken die gaan over geringe schade (€ 2.500). Door deze drempel op te nemen voorkomen we dat de gemeente onnodig behandelkosten moet maken nu de advieskosten niet meer in een redelijke verhouding staan tot de omvang van het schadebedrag. Dit is gebaseerd op de ervaringen met adviseurskosten bij planschadeclaims. Dit impliceert dat schadeclaims onder de € 2.500 in beginsel zonder externe advisering zullen worden afgehandeld.

1.5 Nadeelcompensatieverzoeken kunnen enkel worden ingediend met een door de gemeente vastgesteld formulier.

In het kader van optimale dienstverlening willen we zoveel mogelijk digitaal aanbieden en burgers verwijzen naar ons digitale loket. Met het indienen van nadeelcompensatieverzoeken waarbij gebruik wordt gemaakt van het formulier wordt de registratie in het gemeentelijke zaaksysteem gestart.

Kanttekeningen en alternatieven

1.1 Het vaststellen van deze verordening is niet verplicht.

Het vaststellen van een Verordening nadeelcompensatie is niet verplicht, zoals dat bij de "Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Montfoort (25 mei 2009)" op basis van de Wet ruimtelijke ordening wel het geval was. De VNG adviseert echter wel om een verordening nadeelcompensatie vast te stellen. Zonder deze verordening kan bijvoorbeeld geen griffierecht worden geheven of een adviescommissie worden ingesteld.

1.2 Nadeelcompensatie omvat twee vormen van schadevergoeding.

De overheid kan rechtmatig handelen en toch schade veroorzaken. Het kan gaan om planschade en om overige nadeelcompensatie. Planschade: dit is schade die het gevolg is van planologische besluiten op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Bijvoorbeeld door het verlenen van een omgevingsvergunning die de bouw van woningen of een appartementencomplex mogelijk maakt, waardoor het eigendom van het naastgelegen perceel in waarde achteruitgaat.

Planschade is tot op heden geregeld in de Wro en de lokale "Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Montfoort (25 mei 2009)". Een door de gemeente te betalen planschadevergoeding wordt doorgaans, via een daartoe afgesloten planschadeovereenkomst, verhaald op de initiatiefnemer. Dat is degene in wiens belang het schadeveroorzakende besluit (het bestemmingsplan of het projectbesluit) is genomen.

Nadeelcompensatie: hierbij gaat het om andere dan planologische besluiten of om feitelijke handelingen van de overheid. Bijvoorbeeld werkzaamheden aan de weg waardoor een bedrijf (tijdelijk) onbereikbaar is en inkomsten misloopt. Als schade ten gevolge van overheidshandelen boven het normale maatschappelijke (ondernemers-) risico uitkomt en de benadeelde hierdoor in vergelijking met anderen zwaar getroffen wordt, kent de overheid een schadevergoeding toe. Deze overige nadeelcompensatie komt minder voor en vindt zijn grondslag in jurisprudentie.

1.3 De Verordening nadeelcompensatie Montfoort 2024 geldt niet voor aanvragen om schadevergoeding waarop een bijzondere regeling van toepassing is.

Voor schade als gevolg van graafwerkzaamheden die verband houden met het (ver)leggen van kabels en leidingen in openbare grond zijn bijzondere regels van toepassing, waardoor de Verordening nadeelcompensatie Montfoort 2024 niet van toepassing is. Na inwerkingtreding van de Omgevingswet bestaan de regelingen dan ook naast elkaar.

Financiën

Met dit voorstel zijn geen directe kosten gemoeid. Wel willen we erop wijzen dat het voorstel financiële consequenties kan hebben, omdat de behandeling van schadeverzoeken ambtelijke inzet vergt die weliswaar zoveel mogelijk wordt afgedekt door planschadeovereenkomsten met initiatiefnemers, maar wat betreft nadeelcompensatie slechts beperkt met het heffen van griffierecht wordt gedekt. In geval van het honoreren van een verzoek om nadeelcompensatie wordt het griffierecht ook terugbetaald. Bij te honoreren

verzoeken om nadeelcompensatie zal in de meeste gevallen alleen op incidentele basis sprake kunnen zijn van financiële dekking van kosten.

Juridische gevolgen

Uw raad is op grond van de Gemeentewet bevoegd om een verordening vast te stellen. Vanaf inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft de Verordening nadeelcompensatie Montfoort 2024 doorwerking.

Planning en aanpak

Nieuwe verzoeken om schade op basis van de Omgevingswet handelen we af via de Verordening nadeelcompensatie Montfoort 2024. Verzoeken om schade die binnenkomen en (nog) zien op besluiten ingevolge de Wet ruimtelijke ordening, zoals bestemmingsplannen, handelen we nog af via de planschadeverordening die voor dat doel van kracht blijft.

Communicatie / Participatie

De verordening zal na vaststelling op de gebruikelijke wijze worden gepubliceerd.

Relatie met duurzaamheid / Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Geen relatie.

Toets inclusiviteit

Niet van toepassing.

Montfoort, 7 november 2023

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN MONTFOORT,
de secretaris, de burgemeester,

M.H. van der Veer

mr. P.J. van Hartskamp-de Jong

RAADSBESLUIT

In de openbare vergadering van 11 december 2023 heeft de gemeenteraad besloten:

De Verordening nadeelcompensatie Montfoort 2024 vast te stellen.

de griffier,

de voorzitter,

mr. S.G. Meijer

mr. P.J. van Hartskamp-de Jong